

POROČILO O DELU DRUŠTVA V LETU 2019

Društvo novinarjev Slovenije ostaja tudi v letu 2019 **največja stanovska novinarska organizacija** s skoraj 900 člani. Njegova temeljna vloga ostaja **zastopanje interesov novinarjev in novinarske skupnosti**. Znova smo večkrat opozorili na nesprejemljivost žalitev in groženj, uperjenih v novinarje, in nujnost, da pristojni organi vse primere ustrezno obravnavajo in pretehtajo, pa tudi obsodijo in sankcionirajo. Ob tem smo delodajalce pozvali k podpori napadenih novinarjev. V primeru sodnega preganjanja novinarjev, ki so objavljali prispevke o ozadjih prodaje Mercatorja, smo tožilstvo pozvali k odstopu od pregona, saj ocenjujemo, da je kazensko preganjanje novinarjev zaradi objave podatkov v javnem interesu nesprejemljivo. Ministrstvo za pravosodje in slovensko vlado smo pozvali, da se zavzame za celovito in učinkovito ureditev zaščite žvižgačev. Odzvali smo se tudi ob aretaciji Juliana Assangea, ki je skrb vzbujajoča za žvižgače, saj jim sporoča, da niso varni. Ostro smo obsodili poskus oblastnega discipliniranja in obvladovanja medijev, ki ga je pričakovala madžarska ambasada od slovenskega zunanjega ministrstva, ko je v diplomatski noti naslovnico tednika Mladina označila za politično neodgovorno in pozvala ministrstvo, naj pomaga pri preprečevanju podobnih incidentov. Obsodili smo tudi poskus posega samooklicanega predstavnika hrvaške vlade v uredniške odločitve POP TV. Pritiskom na slovenske novinarje smo dali poseben prostor v videoposnetku, ki smo ga pripravili ob dnevu svobode tiska. Znova smo se zavzeli za sprejem evropske direktive o avtorskih pravicah kljub zadržanosti zaradi pomanjkanja zagotovila, da bodo prihodki od bodoče založniške pravice pravično in sorazmerno razdeljeni med založnike in novinarje. Pozdravili smo predlog novele zakona o davku na dodano vrednost, ki prinaša nižjo stopnjo DDV tudi za tiskane časopise in periodične publikacije, za kar smo se tudi že predhodno zavzeli. Podprli smo tudi protest hrvaških kolegov, ki je potekal pod sloganom Ugrabili ste medije, novinarstva ne damo, ter pozvali HRT k umiku tožb proti hrvaškim novinarjem.

Ob pričakovani združitvi Dnevnika in Večera po odločbi Javne agencije RS za varstvo konkurence smo znova pozvali k ohranitvi kakovosti in profesionalnosti vsebin obeh medijev, nadaljnjemu obstoju ločenih blagovnih znamk ne glede na poslovno povezavo, k pluralnosti medijskih vsebin in vsekakor tudi k ohranitvi delovnih mest ustvarjalcev obeh medijev, ki so po našem prepričanju tudi edino zagotovilo za doseg naštetih ciljev. Pričakujemo tudi natančne in korektne informacije o posledicah združitve, saj jih vodstva in lastniki družb doslej niso posredovali v zadostni meri.

Pripravili smo podrobne pripombe na novelo zakona o medijih, ki smo jo ocenili za premalo ambiciozno in konkretno kljub temu, da izpostavlja pomembne težave, s katerimi se soočamo akterji na medijskem področju.

Društvo se kot član mednarodne in evropske zveze novinarjev udeležuje tudi mednarodnih dogodkov v organizaciji sorodnih organizacij. Letos smo se udeležili redne letne skupščine evropske zveze, na kateri smo izmenjevali izkušnje s predstavniki ostalih novinarskih združenj in izbrali novo vodstvo združenja. Udeležili smo se tudi delavnice o spodbujanju enakosti spolov in raznolikosti na delovnem mestu. Predstavnica društva je aprila obiskala tudi največji novinarski festival v Evropi – International Journalism Festival v Perugii, kjer se je seznanila z izkušnjami in dobrimi praksami iz drugih držav. Nekatere, najbolj relevantne za slovenski medijski prostor, si bomo prizadevali predstaviti tudi na domačem festivalu Naprej/Forward.

Redno iščemo mednarodne vire za financiranje novinarskih projektov, izobraževanja novinarjev, poklicne izmenjave, natečaje za novinarske nagrade oziroma finančno podporo preiskovalnim projektom in v novičniku jih posredujemo članom društva. Relevantne razpise objavljamo tudi na spletni strani društva.

V okviru projekta **Zaščita nadzorne vloge civilne družbe in novinarjev v Sloveniji**, ki ga financira NEF-Mreža evropskih fundacij (Program Civitates), pri katerem sodelujemo Mirovni inštitut, Društvo novinarjev Slovenije in Pod črto, naslavljamo grožnje in izzive za uresničevanje nadzorne vloge civilne družbe in novinarjev v Sloveniji ter razvijamo orodja in mehanizme za krepitev naših zmožnosti za učinkovite odzive na grožnje ter za pridobivanje javne podpore. Med aktivnostmi projekta je mapiranje napadov na novinarje in NVO, poročilo bomo pripravili za konec leta. Praktične izkušnje o učinkovitem komuniciranju pri odzivanju na napade na civilno družbo je 22. maja z nami delil Juraj Rizman iz Programa za zaščito civilne družbe na Slovaškem.

IZVEDENE AKTIVNOSTI

januar 2019

DELAVNICA: ABC VARNEGA KOMUNICIRANJA ZA NOVINARJE, 2. del

Anuška Delić je 11. januarja v prostorih društva izvedla drugi del delavnice varnega komuniciranja za novinarje, ki je bil namenjen spoznavanju šifriranju elektronskih poštnih sporočil. Izobraževalne delavnice se je udeležilo 10 oseb. [Prvi del delavnice](#) smo izvedli v okviru festivala Naprej/Forward 23. novembra.

februar 2019

REGIJSKA DEBATA – MEDIJI: LAHKOTNOST BESED, TEŽA KLIKOV

Vprašali smo se, kaj je danes sploh medij, kdo so novinarji, zakaj so tradicionalni mediji s tehtnimi vsebinami pomembni za delovanje demokracije, kaj mladi pričakujejo od medijev in kako se aktivirati,

da bi v družbi dolgoročno vzdrževali in (so)oblikovali kritične javnosti. O tem smo razpravljali v četrtek, 28. februarja, v Koroškem mladinskem kulturnem centru KompleKS na Ravnah na Koroškem. Sodelovali so Ana Pisar, Urška Polanc, Drago Benko, Robi Brezovnik, Klemen Potnik, razpravo je povezovala Petra Lesjak Tušek, predsednica društva novinarjev. Razprava, ki smo jo organizirali v sodelovanju z Večerom, KMKC Kompleks in BK TV, je bila zelo dobro obiskana s približno 50 obiskovalci.

marec 2019

POGOVOR: KAKO (JEZIK) EU PRIBLIŽATI JAVNOSTI

Evropske volitve so bile ena od osrednjih letošnjih tem v novinarskih redakcijah. Vendar je poročanje o EU za marsikaterega novinarja izziv, saj mora zapleteno evropsko zakonodajo prevesti v bralcu, gledalcu ali poslušalcu razumljiv jezik in mu pojasniti, kako bodo odločitve na ravni EU vplivale na njegovo vsakdanje življenje. Ta izziv je še večji za tiste medije, ki nimajo svojih dopisnikov v Bruslju in informacije pridobivajo iz druge roke.

V Ljubljano smo zato povabili bruseljskega dopisnika nemškega Spiegla **Petra Müllerja**, ki velja med dopisniki za strokovnjaka za evropske teme. Gostili smo ga v ljubljanski Trubarjevi hiši literature v petek, 15. marca. Pogovor z gostom je moderiral **Igor Evgen Bergant**. Udeležilo se ga je 15 obiskovalcev.

POGOVOR: [MEDIJSKA PISMENOST – KOMPAS V SVETU NOVIC](#)

Ob predstavitvi priročnika [Otroci in mediji: Iskanje resnice v svetu novic](#) smo 21. marca v ljubljanski Trubarjevi hiši literature priredili pogovor o medijski pismenosti. Razpravljali so Simon Delakorda, Barbara Kampjut, Alenka Marovt in Tamara Vonta, pogovor je usmerjala in povezovala dr. Sonja Merljak Zdovc. Pogovora se je udeležilo več kot 20 obiskovalcev.

april 2019

[DELAVNICA: PREVERJANJE DEJSTEV Z MAREKOM MILLERJEM](#)

Zaradi velikega interesa med novinarji smo v društvenih prostorih 17. aprila znova gostili delavnico o uporabi digitalnih orodij za preverjanje verodostojnosti podatkov, novic in posnetkov, ki jih najdemo na spletu. Predaval je **Marek Miller**, sodelavec Google News Laba z večletnimi izkušnjami z delom v medijski industriji. Število mest je bilo zaradi kakovosti dela omejeno na 15, zapolnjena so bila vsa.

maj 2019

Ob mednarodnem dnevu svobode medijev 3. maja je društvo pripravilo videospot **Medijske svobode ne damo**, v katerem novinarji in novinarke slovenskih medijev (STA, Večer, Dnevnik, Delo, Mladina, Reporter, TV Slovenija, Val 202, Pop TV, Kanal A, 24ur.com in BK TV) izpričujejo pritiske, ki so jim izpostavljeni pri svojem delu. [Spot](#) si je ogledalo več kot 1500 oseb, povezavo so delili vsi sodelujoči mediji; izsek je bil prikazan v osrednjih informativnih oddajah TV Slovenija in Planet TV.

junij 2019

MEDNARODNI SIMPOZIJ: JE REGULACIJA DRUŽBENIH MEDIJEV POTREBNA?

Društvo je skupaj s podjetjem Data in Inštitutom Jožef Stefan sodelovalo pri organizaciji mednarodnega simpozija o regulaciji družbenih omrežij in platform, ki je potekal 6. junija v ljubljanskem M hotelu. Udeležilo se ga je 20 oseb.

ZAJTRK Z NOVINARJI: OTROK JE NAJPREJ OTROK

Ob svetovnem dnevu beguncev sta Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC in UNICEF Slovenija v sodelovanju z društvom 20. junija organizirala zajtrk z novinarji o uresničevanju pravic otrok migrantov v Sloveniji. Med ključnimi izzivi smo izpostavili tveganje socialne izključenosti otrok migrantov, pripor migrantskih otrok, visok delež pogrešanih otrok, oblikovanje sistemske rešitve nastanitve in oskrbe otrok brez spremstva ter manko nastanitvenih možnosti za najbolj ranljive otroke. V razpravi smo se dotaknili poročanja o migrantskih otrocih in smernicah, ki jih je pripravil UNICEF, ter izkušenj spletnega časopisa za otroke Časoris pri predstavljanju zgodb migrantskih otrok. Zajtrka se je udeležilo 15 oseb.

POGOVOR S PREDSEDNICO DRUŠTVA

Prekmurski aktiv Društva novinarjev Slovenije je 20. junija v Murski Soboti gostil predsednico DNS Petro Lesjak Tušek. V pogovoru, ki ga je moderiral predsednik aktiva Timotej Milanov, so se člani in zainteresirana javnost pogovarjali o trenutni situaciji v slovenskem novinarstvu, ki ga med drugim zaznamujejo pogoste lastniške spremembe v medijih, krčenje dopisniških mrež in pojav številnih novih medijev. Pogovora se je udeležilo 30 oseb.